

یک الگوریتم خود تطبیق جدید مبتنی بر اتوماتای یادگیر برای مسئله تطبیق توپولوژی در شبکه های نظیر به نظیر

علی محمد صغیری^۱، محمد رضا میبیدی^۲

^۱دانشگاه صنعتی امیرکبیر، a_m_saghiri@aut.ac.ir

^۲دانشگاه صنعتی امیرکبیر، mmeybodi@aut.ac.ir

چکیده - شبکه های نظیر به نظیر یک شبکه روگستر بر روی شبکه فیزیکی ایجاد می کنند. مدیریت توپولوژی شبکه روگستر در شبکه های نظیر به نظیر یک مسئله چالش برانگیز است و عدم تطبیق توپولوژی شبکه روگستر با شبکه فیزیکی یکی از مسائل مطرح در این نوع از شبکه ها است. با توجه به عدم وجود یک مدیریت مرکزی و پویایی شبکه، طراحی الگوریتم های مدیریتی به شکل خود سازمانده برای حل مشکل ذکر شده امری بدیهی است، ولی آنچه روش های موجود را به چالش می کشد عدم تطبیق الگوریتم های مدیریتی با شرایط شبکه به شکل برخاسته است. با بهره گیری از اتوماتای یادگیر در این مقاله یک الگوریتم خود تطبیق جدید برای این مسئله ارائه می شود. الگوریتم ارائه شده با الگوریتم جابجایی همسایگان که یکی از الگوریتم های استاندارد در این حوزه است از نظر مقیاس پذیری و بهینه سازی تابع تاخیر انتها به انتها مقایسه شده است که نتایج نشان دهنده کارایی الگوریتم ارائه شده است.

کلمات کلیدی: شبکه های نظیر به نظیر، مسئله تطبیق توپولوژی، اتوماتای یادگیر

قدرت کامپیوترهای کوچک باعث به وجود آمدن مدل نظیر به نظیر شده است [۱].

۱- مقدمه

شبکه های نظیر به نظیر^۲ یک نمونه از سیستم های توزیع شده هستند که براساس تبادل اطلاعات بین نظیرها و بدون وابستگی به نقطه ای خاص از سیستم طراحی می شوند. در این مدل هر نظیر همزمان هم خدمتگزار است و هم مشتری و تعداد بسیار

با افزایش قدرت پردازش کامپیوترهای شخصی و کاهش ارزش قطعات کامپیوترها، شاهد ایجاد مدل های توزیع شده متفاوت هستیم. مدل مشتری خدمتگزار^۱ تغییر کرده و انگیزه استفاده از

² Peer to peer

¹ Client-Server

۲- کارهای مرتبط

مسئله تطبیق توپولوژی دارای متغیرهای تصمیم متعددی است که تنظیم خود به خودی هر یک با توجه به شرایط شبکه میتواند چالش برانگیز باشد. این مسئله در هر دو نوع از شبکه های ساختارمند و بی ساختار مطرح شده است و الگوریتم هایی نیز برای آن ارائه شده است [10]-[12].

الگوریتم های متعددی در [۱۰][۱۳][۱۴][۱۵] برای حل این مسئله ارائه شده اند و از جمله مشکلات الگوریتم های موجود می توان به موارد زیر اشاره نمود.

- عدم در نظر گرفتن پویایی شبکه [۱۰][۱۳]
- عدم وجود مکانیزم هایی به منظور تنظیم خود به خودی الگوریتم ها [۱۰][۱۳]
- عدم وجود تحلیل در مورد همگرایی الگوریتم ها [۱۴][۱۵]

یکی از مشکلات پروتکل های موجود در تنظیم پارامترهایی است که برای اجرای درست الگوریتم بایستی به شیوه ای تنظیم شده باشند. به عنوان مثال در [۱۰] یک رویه برای تطبیق توپولوژی ارائه شده است ولی پارامتر شعاع همسایگی تاثیر وسیعی بر ترافیک و نرخ بهینه سازی توپولوژی دارد کاملاً رها شده است. تنظیم این پارامتر نیز بایستی به شکل خود مختار و با توجه به شرایط محیطی و همسایگی تعیین شود. در [۱۲] نیز روشی که برای تطبیق توپولوژی ارائه شده است، که یک روش غیر هوشمند را پیشنهاد میکند که به راحتی باعث نوعی جابجایی در شبکه میگردد که ممکن است توقف ناپذیر باشد.

الگوریتم ارائه شده در این مقاله اولین الگوریتمی است که تاکید بر تنظیم خود به خودی الگوریتم تطبیق توپولوژی با توجه به شرایط شبکه دارد.

۳- اتوماتای یادگیر

اتوماتای یادگیر یک واحد تصمیم گیر تطبیق پذیر است که میتواند یک عمل بهینه را از طریق تعامل با محیط بیابد [۵]، [۶]. اتوماتای یادگیر برای عملکرد خود نیاز به اطلاعات اضافی ندارد به عبارت دیگر عدم استفاده از اطلاعات اضافی که از یک سو یک

زیادی نظیر در یک محیط کاملاً پویا و توزیع شده با هم همکاری داشته و منابع و فایل های خود را در اختیار هم قرار می دهند. این شبکه ها در سال های اخیر بسیار پر کاربرد شده اند [۲]، [۳].

شبکه های نظیر به نظیر را می توان به سه دسته تقسیم کرد که عبارتند از: شبکه های ساختارمند، بی ساختار و دورگه. در شبکه های ساختارمند توپولوژی شبکه، ویژگی های مشخصی دارد ولی در شبکه های بی ساختار توپولوژی ویژگی مشخصی نخواهد داشت. در شبکه های دورگه مبتنی بر شرایط شبکه میتوان ترکیبی از دو نوع ساختارمند و بی ساختار را ایجاد کرد. یکی از مهمترین مشکلات این شبکه ها، مدیریت توپولوژی است چرا که در یک شبکه نظیر به نظیر، نظیرها بدون نظم خاصی به یکدیگر متصل میشوند و هیچ یک از نظیرها ویژگی های پایداری ندارد. شرایط شبکه دائماً در حال تغییر است و گاهی تغییرات قابل پیشبینی نخواهند بود. در صورتی که مکانیزم های کنترلی کارآمدی در این شبکه وجود نداشته باشند به سرعت شرایط توپولوژی شبکه به شرایط غیر قابل قبول سوق پیدا خواهد کرد [۴]. یکی از مسائلی که در مدیریت توپولوژی شبکه های نظیر به نظیر به آن پرداخته میشود مسئله عدم تطبیق توپولوژی است. مسئله عدم تطابق توپولوژی شبکه روگستر با شبکه فیزیکی، که تاثیر وسیعی بر تاخیر و ترافیک شبکه ایجاد میکند، به چالشی جدی پیش روی این شبکه ها بدل گشته است. در این بخش به منظور حل مشکل ذکر شده، الگوریتم خود تطبیق جدیدی مبتنی بر اتوماتای یادگیر طراحی می گردد. اتوماتای یادگیر یک واحد تصمیم گیر خود تطبیق است [۵]، [۶] که کاربردهای متعددی در شبکه های کامپیوتری داشته [۷]-[۹] و این قابلیت را دارد که در حل مسئله تطبیق توپولوژی به کار گرفته شود. در بخش دوم کارهای مرتبط بررسی میشوند. در بخش سوم مروری بر مفاهیم اتوماتای یادگیر ارائه میشود. در بخش چهارم شرایط مسئله مورد بررسی قرار میگیرد و در بخش پنجم یک الگوریتم جدید مبتنی بر اتوماتای یادگیر ارائه میگردد. در بخش ششم و هفتم نتایج حاصل از شبیه سازی و نتیجه گیری ارائه خواهند شد.

داخلی خود را اصلاح میکند. اتوماتا تازمانی این رویه را دنبال میکند که عمل بهینه را پیدا کند.

یک نمونه از الگوریتم های یادگیری در اتوماتای یادگیر الگوریتم یادگیری خطی است. فرض کنید عمل α_i در مرحله n انتخاب شود. در صورتی که پاداش دریافت شود فرمول ۴ برای به روز رسانی بردار احتمال استفاده می گردد، در غیر این صورت فرمول ۵ استفاده میشود.

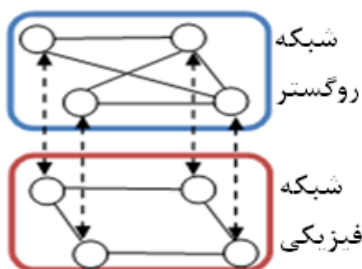
$$p_i(n+1) = p_i(n) + a[1 - p_i(n)] \quad (4)$$

$$\begin{aligned} p_j(n+1) &= (1-a)p_j(n) \\ p_i(n+1) &= (1-b)p_i(n) \\ p_j(n+1) &= (b/r-1) + (1-b)p_j(n) \end{aligned} \quad (5)$$

در روابط (4) و (5)، a پارامتر پاداش و b پارامتر جریمه می باشد. اگر $a=b$ باشد، الگوریتم یادگیر را LRP می نامند و زمانی که $b=0$ باشد الگوریتم یادگیر را LRI می نامند [۵].

۴- شرایط مسئله تطبیق توپولوژی

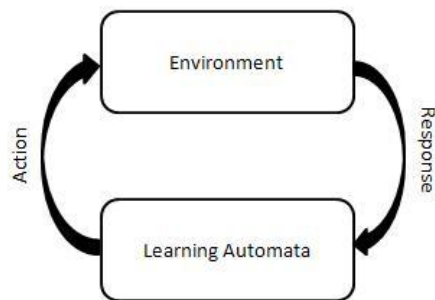
شبکه نظیر به نظیر میتواند مانند یک شبکه روگستر دیده شود که بر روی یک شبکه دیگر ایجاد میگردد. شبکه روگستر ایجاد شده ممکن است یک شبکه بهینه نباشد چرا که به راحتی نمیتوان نگاشت نظیرها را از فضای فیزیکی به فضایی که در شبکه روگستر ایجاد میشود را مدیریت کرد.

شکل ۴-۱ عدم تطبیق توپولوژی شبکه روگستر با شبکه فیزیکی

در صورتی که G گراف شبکه فیزیکی باشد و تابع نگاشت H نقش نگاشت نظیرها را از فضای شبکه فیزیکی به شبکه روگستر به عهده داشته باشد و تابع D تاخیر انتها به انتها را در توپولوژی شبکه روگستر محاسبه کند هدف الگوریتم های تطبیق توپولوژی

نقص به حساب می آید، میتواند یک مزیت در استفاده از اتوماتا در محیط یا کاربردهای ناشناخته باشد.

شکل ۳-۱ اتوماتای یادگیر

یک اتوماتای یادگیر با اقدام های محدود توسط چهارتای $\langle A, Q, R, L \rangle$ و محیط توسط $\langle A, R, D \rangle$ تعیین میگردد که A توسط مجموعه $\{\alpha_1, \alpha_2, \dots, \alpha_r\}$ تعریف میگردد که نشان دهنده r عمل از نوع α است که از سوی دیگر میتوانند خروجی های ما برای محیط باشند. R محدوده جواب اتوماتا برای محیط است و شامل $\beta(k)$ هایی است که از یک سو پاسخ های محیط و از سوی دیگر ورودی های اتوماتا در قبال عمل $\alpha(k)$ در مرحله k ام هستند. نماد D نیز مجموعه احتمال پاداش هاست که به شکل $D = \{d_1, d_2, \dots, d_r\}$ تعریف میشود که d_i در مرحله k ام به شکل $d_i(k) = E[\beta(k)|\alpha(k) = \alpha_i]$ تعریف میشود بردار احتمالی که اتوماتا هر بار مبتنی بر آن در مرحله k ام عملی را انتخاب میکند را $P(k)$ مینامیم.

$$P(K) = [p_1^{(k)}, p_2^{(k)}, \dots, p_r^{(k)}] \quad (2)$$

Q حالت اتوماتاست و در نهایت L الگوریتم یادگیری و یا همان تابع تقویت است که توسط اتوماتا برای به روز رسانی حالت درونی به شکل زیر مورد استفاده قرار میگیرد.

$$Q(k+1) = L(Q(K), \alpha(k), \beta(k)) \quad (3)$$

اتوماتا در هر مرحله یک عمل را مبتنی بر بردار احتمال انتخاب میکند سپس مبتنی بر بازخورد محیطی و تابع تقویت متغیر های

۵- الگوریتم پیشنهادی

در مسئله تطبیق توپولوژی از طریق جابجایی همسایگان پارامتر شعاع همسایگی نقش مهمی ایفا می کند. جابجایی همسایگان به شکل موازی در سراسر شبکه انجام می شود و شرایط محیطی برای هر نظیر پیوسته در حال تغییر است. باید مکانیزمی طراحی شود که این شعاع را به شکل برخط و محلی کنترل کند. در صورتی که شعاع همسایگی صفر شود دیگر همسایه ای برای ارزیابی و جابجایی وجود نخواهد داشت و در صورتی که شعاع بسیار بزرگ انتخاب شود در سراسر شبکه سربار بالایی ایجاد می شود. به عبارت دیگر، تنظیم این شعاع به نحوی باعث کنترل الگوریتم بهینه ساز می گردد. بنابراین، یک اتوماتای یادگیر به ازای هر نظیر تعریف شده که دو عمل افزایش و کاهش شعاع همسایگی را خواهد داشت. الگوریتم ارائه شده در شکل ۱-۵ در هر نظیر اجرا می شود و برای به روز رسانی بردار احتمال اتوماتای یادگیر، از الگوریتم ارائه شده در شکل ۲-۵ استفاده می شود. لازم به ذکر است که این الگوریتم کاملاً توزیع شده عمل میکند و نیاز به اطلاع از سراسر شبکه ندارد.

در این الگوریتم، ابتدا شعاع همسایگی توسط اتوماتای یادگیر درون هر نظیر تغییر (کاهش/افزایش) می یابد، سپس نظیر مورد نظر همسایگان خود را در راستای کاهش تاخیر محلی با استفاده از فرمول ۸ ارزیابی می کند. نظیر پس از ارزیابی، جای خود را با نظیری که بیشترین بهبود را در تاخیر محلی خواهد داشت عوض میکند و در محل جدید اتوماتای یادگیر پاسخ خود را از محیط می گیرد.

تنظیم پاداش اتوماتای یادگیر در این مسئله در دو فاز انجام شده. در فاز اول، پاداش ها با استفاده از اطلاعات محلی و در راستای افزایش شعاع همسایگی تعیین شده اند. پس از به ثبات رسیدن ساختار، تاثیر آن در توابع پاداش اتوماتای یادگیر دیده می شود و این فاز تمام می شود. در فاز دوم، پاداش ها با استفاده از اطلاعات محلی و در راستای کاهش شعاع همسایگی تعیین شده اند.

جدول ۱-۵: مشخصات اتوماتای یادگیر

Actions	{Increase radius, Decrease radius}
Learning Algorithm	L_{RP}

کمینه سازی تابع M (تاخیر انتها به انتها) خواهد بود که در فرمول ۶ به آن اشاره شده است [۱۰].

$$M(G, H) = \sum_{(u,v) \in G} D(H(u), H(v)) \quad (6)$$

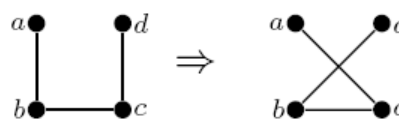
برای کمینه سازی این تابع عملگرهایی وجود دارد که روال های مدیریتی از آنها برای بهینه سازی های شبکه روگستر استفاده میکنند که در [۱۶] [۱۰]، [۱۲] مورد بررسی قرار گرفته اند. به عنوان مثال ارزیابی همسایگان از نظر تاخیر انتها به انتها میتواند مبنایی برای جابجایی همسایگان باشد که باعث کاهش تاخیر انتها به انتها میگردد.

$$M(G, H') = M(G, H) - M(b, H) - M(c, H) + M(b, H') + M(c, H') \quad (7)$$

$$K(b, c) = [(M(b, H) + M(c, H))] - (M(b, H') + M(c, H')) \quad (8)$$

$$M(G, H') = M(G, H) - K(b, c) \quad (9)$$

در صورتی که H' تابع نگاشت لایه فیزیکی به لایه روگستر پس از جابجایی باشد هر نظیر میتواند در شعاع همسایگی خود جدولی از همسایگان ایجاد کرده و توسط ارزیابی همسایگان تابع $K(b, c)$ را محاسبه کند و در صورتی که جابجایی مثبت ارزیابی شود ($K(b, c) > 0$) تغییر در همسایگی انجام میشود.

شکل ۲-۴: جابجایی همسایگان

ولی بایستی شیوه ای برای کنترل استفاده از این عملگرها در محیط پویای شبکه نظیر به نظیر وجود داشته باشد. در صورتی که کنترل درستی بر استفاده از این عملگرها وجود نداشته باشد شرایط شبکه توسط نظیر های تازه وارد به سرعت به سمت شرایط نامناسب تبدیل می گردد چرا که یکی از چالش هایی که باعث این مشکل میشود نرخ بالای ورود و خروج کاربران است [۴].

ELSE

Update LAP by EQ (5)

شکل ۵-۲ الگوریتم محاسبه بازخورد اتوماتای یادگیر

۶- شبیه سازی

برای مطالعه و بررسی الگوریتم طراحی شده از شبیه سازی کامپیوتری استفاده شد. بدین منظور، از شبیه ساز شبکه نظیر به نظیر [17] OverSim استفاده شد و نتایج با الگوریتم استاندارد جابجایی همسایگان [۱۰]، [۱۲] مقایسه گردید. تعداد ۲۰۰ نظیر برای شبیه سازی در نظر گرفته شده و پارامترهای تابع توزیع زمان زندگی^۳ به شکل تصادفی مقدار دهی شده اند. به عبارت دیگر به نوعی پویایی درج و حذف نظیرها در این روش دیده شده است. شبیه سازی ۲۰ بار تا ۳۰ مرحله زمانی انجام شد و میانگین نتایج محاسبه شده. منظور از یک مرحله زمانی، اجرای الگوریتم به شکل ترتیبی برای تمام اعضای شبکه است. در آزمایش های اول تا چهارم برای مراحل ۴، ۶، ۸، ۱۰، ۲۰ و ۳۰ شاخص های مورد نظر محاسبه شده اند.

لازم به ذکر است که در نمودارهای رسم شده، الگوریتم ارائه شده با نام *DNCLA* و الگوریتم جابجایی همسایگان با نام *Swap Strategy* مورد اشاره قرار گرفته اند.

/ P: Current Peer, R: Neighborhood radius, LAP: Embeded Learning Automata, StopFlag: SF /

do

SF = ۰

Max=۰

determine R by LAP

for(i=1 to i=P.neighbors)

if K(P, P.neighbors[i])> max

U= P.neighbors[i]

Max= K(P, P.neighbors[i])

SF = 1

End if

Exchange(P,U)

Update LAP //figure 2-5

while(SF=۰ or R>0)

شکل ۵-۱ شبیه کد الگوریتم

/ P: Current Peer, IR: Increase Radius, DR: Decrease Radius, LAP: Learning Automaton in Current Peer, K: Number of selected neighbors/

IF(LAP.action=DR

and

major(P.neighbor.LA.action)=DR)

OR

(LAP.action=IR

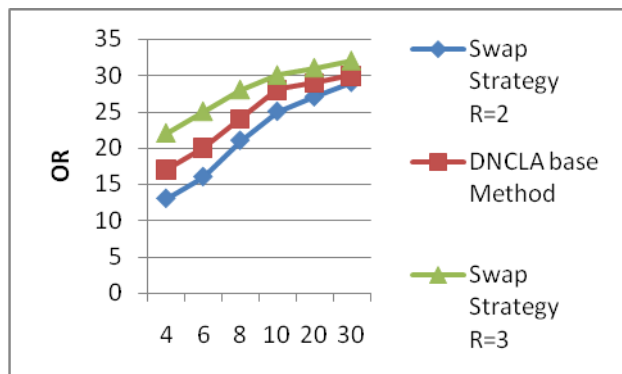
and

major(P.neighbors.LA.action)=IR)

THEN

Update LAP by EQ (4)

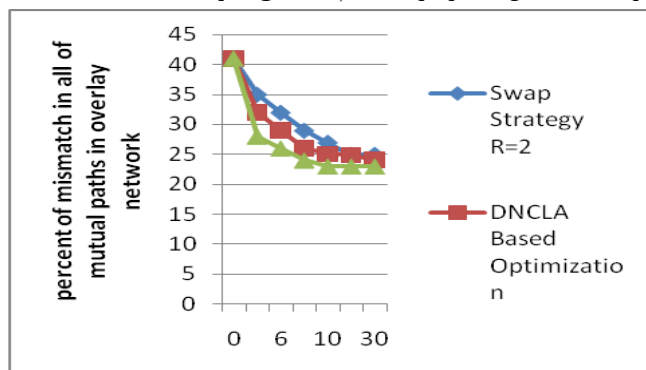
³ Life time

شکل ۶-۲ پیشرفت در بهینه سازی تاخیر انتها به انتها

۶-۳- آزمایش سوم

هدف این آزمایش بررسی الگوریتم ارائه شده از دیدگاه کاهش مسیرهای دارای عدم تطبیق است. در این آزمایش برای تمام یالها در توپولوژی شبکه روگستر تعداد مسیرهای دارای عدم تطبیق محاسبه می شوند و این تعداد به تعداد کل یالهای شبکه روگستر تقسیم می شود. این معیار نیز نشان می دهد که الگوریتم ارائه شده با تنظیم تطبیقی شعاع همسایگی با سرعت مناسب تری به حداقل مقدار درصد عدم تطبیق می رسد.

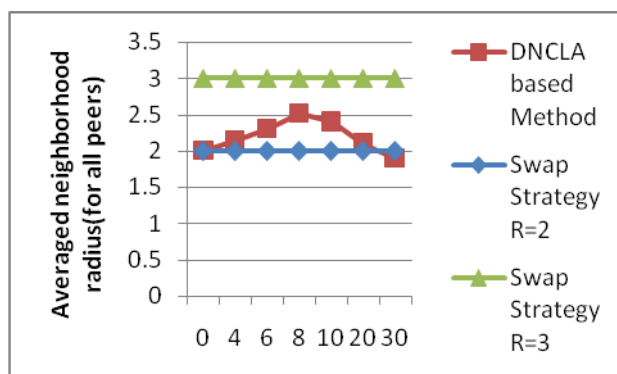
شکل ۶-۳ درصد مسیر های دارای عدم تطبیق در شبکه روگستر

۶-۴- آزمایش چهارم

هدف این آزمایش بررسی سربار الگوریتم ارائه شده است. سربار در این آزمایش مبتنی بر محاسبه پیام های ارزیابی تعریف شده است. درصد پیام هایی که برای ارزیابی دریافت می کند نسبت به تمام پیام های دریافتی، برای هر نظیر محاسبه می گردد و میانگین این مقدار برای تمامی نظیرها محاسبه می شود.

۶-۱- آزمایش اول

هدف این آزمایش بررسی الگوریتم ارائه شده از دیدگاه تنظیم تطبیقی شعاع همسایگی است. برای این آزمایش در هر مرحله از شبیه سازی میانگین شعاع همسایگی تمام نظیر ها محاسبه شده. طراحی الگوریتم مورد نظر دو فاز در نظر گرفته شد. در فاز اول هدف افزایش شعاع همسایگی بود که ساختار مناسب حاصل شود، و در فاز دوم که ساختار بدست آمده، هدف کاهش شعاع همسایگی بود که دیگر بهینه سازی متوقف شود. این روند در شبیه سازی نیز مشاهده شد که نشان دهنده، درستی روش تنظیم توابع تقویت اتوماتای یادگیر، در الگوریتم ارائه شده است.

شکل ۶-۴ میانگین شعاع همسایگی نظیر ها

۶-۲- آزمایش دوم

هدف این آزمایش بررسی الگوریتم ارائه شده از دیدگاه بهینه سازی تابع تاخیر انتها به انتها است. معیار OR توسط فرمول ۱۰ محاسبه می شود و پیشرفت بهینه سازی را نشان می دهد. این معیار هنگامی به ۱۰۰ می رسد که تاخیر سراسری به صفر برسد (که امکان صفر شدن به واسطه ساختار شبکه فیزیکی وجود ندارد) و به هنگام کاهش سراسری تاخیر نیز، افزایش می یابد. این معیار نشان می دهد که با شعاع بیشتر نیز میتوان به میزان تاخیر قابل قبولی دست یافت ولی بدیهی است با شعاع همسایگی بیشتر سربار بیشتری خواهیم داشت. با شعاع همسایگی کمتر هم بسیار کند به تاخیر مناسب خواهیم رسید.

$$OR(t = \text{current}) = \frac{\text{End to End delay}(t = \cdot) - \text{End to End delay}(t = \text{current})}{\text{End to End delay}(t = \cdot)} * 100 \quad (10)$$

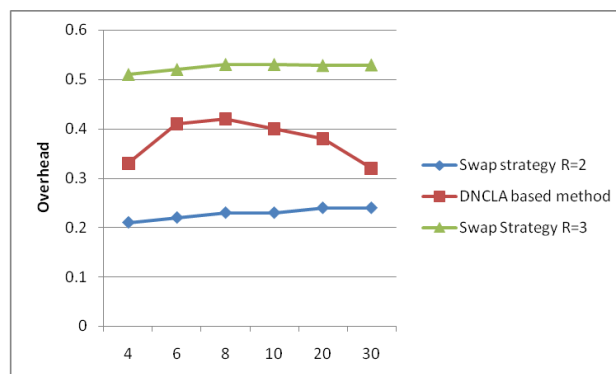

۷- نتیجه گیری

در این مقاله یک الگوریتم جدید مبتنی بر اتوماتای یادگیر برای مسئله تطبیق توپولوژی ارائه شد و با یک الگوریتم استاندارد مقایسه گردید. در الگوریتم ارائه شده، جابجایی همسایگان با تغییر شعاع همسایگی به شکل برخط کنترل شد و هر نظیر با استفاده از اتوماتای یادگیر شعاع همسایگی خود را به شکل تطبیقی و با توجه به شرایط محیطی تنظیم نمود. تنظیم تطبیقی شعاع همسایگی تأثیری مثبت بر بهینه سازی تابع تأخیر انتها به انتها و درصد تطبیق مسیرها داشت. لازم به ذکر است که در الگوریتم ارائه شده سربار نیز در طی زمان کاهش یافته که یک پارامتر مهم در طراحی الگوریتم های مدیریتی در شبکه است.

مراجع

- [1] M. Goff, *Network distributed computing: fitscapes and fallacies*. Prentice Hall Professional Technical Reference, 2003.
- [2] S. Androutsellis-Theotokis and D. Spinellis, "A survey of peer-to-peer content distribution technologies," *ACM Computing Surveys (CSUR)*, vol. 36, no. 4, pp. 335-371, 2004.
- [3] E. K. Lua, J. Crowcroft, M. Pias, R. Sharma, and S. Lim, "A survey and comparison of peer-to-peer overlay network schemes," *IEEE Communications Surveys and Tutorials*, vol. 7, no. 2, pp. 72-93, 2005.
- [4] Y. K. Kwok, *Peer-to-Peer Computing: Applications, Architecture, Protocols, and Challenges*. CRC Press, 2011.
- [5] K. S. Narendra and M. A. L. Thathachar, *Learning automata: an introduction*. Prentice-Hall, Inc., 1989.
- [6] M. Thathachar and P. S. Sastry, *Networks of learning automata: Techniques for online stochastic optimization*. Kluwer Academic Publishers, 2004.
- [7] M. Esnaashari and M. R. Meybodi, "A cellular learning automata-based deployment strategy for mobile wireless sensor networks," *Journal of Parallel and Distributed Computing*, vol. 71, pp. 988-1001, 2011.
- [8] M. Esnaashari and M. R. Meybodi, "Data aggregation in sensor networks using learning automata," *Wireless Networks*, vol. 16, no. 3, pp. 687-699, 2010.

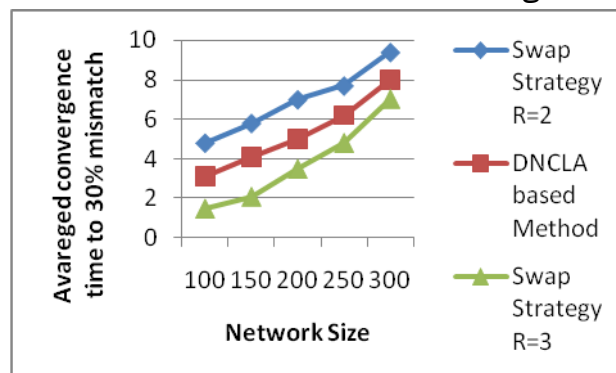

شکل ۴-۶ سربار الگوریتم

همانگونه که مشاهده میشود سربار این الگوریتم نیز پس از ثبات ساختار کاهش یافته است، گرچه در ابتدا سربار زیادی به شبکه تحمیل میکند. برای تمامی الگوریتم های یادگیر فاز یادگیری همواره هزینه بر بوده است که در این الگوریتم نیز این پدیده مشاهده میشود.

۵-۶- آزمایش پنجم

هدف این آزمایش بررسی تأثیر مقیاس شبکه بر کارایی الگوریتم است. برای مقیاس های متفاوت میانگین تعداد مراحل برای رسیدن به ۳۰ درصد عدم تطبیق محاسبه شده است. بدیهی است که با افزایش تعداد نظیرها زمان همگرایی نیز بیشتر میشود، ولی افزایش مقیاس شبکه تأثیر منفی بر سرعت همگرایی الگوریتم مورد نظر نداشته است زیرا الگوریتم از اطلاعات محلی استفاده می کند.

شکل ۵-۶ تأثیر مقیاس شبکه بر کارایی الگوریتم

- [9] H. Beigy and M. R. Meybodi, "A self-organizing channel assignment algorithm: A cellular learning automata approach," *Intelligent Data Engineering and Automated Learning, Springer Verlag*, vol. 14, pp. 119–126, 2003.
- [10] H. Rostami and J. Habibi, "A mathematical foundation for topology awareness of p2p overlay networks," in *Grid and Cooperative Computing*, Heidelberg, 2005, vol. 3, pp. 906–918.
- [11] Y. Liu, "A two-hop solution to solving topology mismatch," *IEEE Transactions on Parallel and Distributed Systems*, vol. 19, pp. 1591–1600, 2008.
- [12] T. Qiu, E. Chan, M. Ye, G. Chen, and B. Y. Zhao, "Peer-exchange schemes to handle mismatch in peer-to-peer systems," *The Journal of Supercomputing*, vol. 48, no. 1, pp. 15–42, 2009.
- [13] H. Rostami and J. Habibi, "Topology awareness of overlay P2P networks," *Concurrency and Computation: Practice and Experience*, vol. 19, no. 7, pp. 999–1021, 2007.
- [14] Y. Liu, Z. Zhuang, L. Xiao, and L. M. Ni, "A distributed approach to solving overlay mismatching problem," in *24th International Conference on Distributed Computing Systems*, Tokyo, Japan, 2004, pp. 132–139.
- [15] Y. Liu, L. Xiao, X. Liu, L. M. Ni, and X. Zhang, "Location awareness in unstructured peer-to-peer systems," *IEEE Transactions on Parallel and Distributed Systems*, vol. 16, no. 2, pp. 163–174, 2005.
- [16] P. Mahlmann and C. Schindelhauer, "Random graphs for peer-to-peer overlays," in *Proceedings of the Dynamically Evolving, Large Scale Information Systems*, Barcelona, pp. 1–22.
- [17] I. Baumgart, B. Heep, and S. Krause, "OverSim: A scalable and flexible overlay framework for simulation and real network applications," in *Peer-to-Peer Computing*, Seattle, Washington, USA, 2009, pp. 87–88.